

สภาพการ จัดกิจกรรมทางการศึกษาสำหรับชาวเขาของโครงการศึกษาเพื่อชุมชน
ในเขตภูเขา ตามความคิดเห็นของครูนิเทศก์ ครูผู้สอน และนักศึกษา
ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

นางสาวจินดา คันมะขัน

ศูนย์วิจัยทรัพยากรบุคคลและพัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

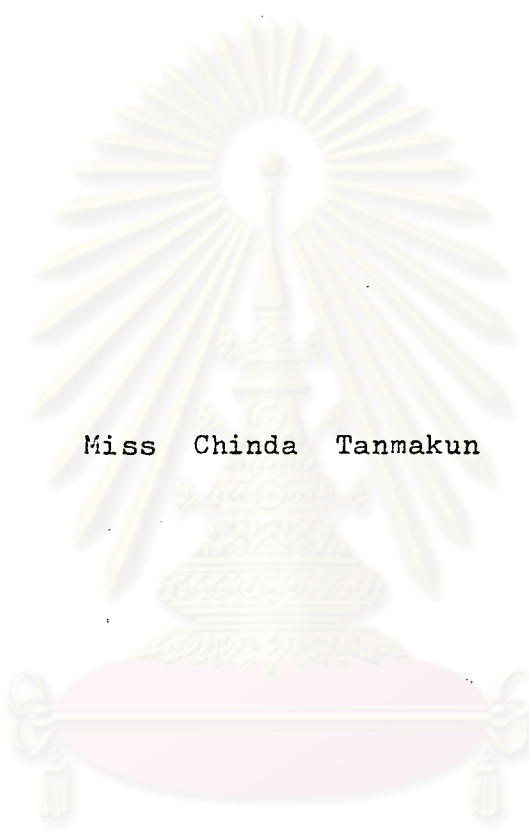
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-960-1

013499

THE STATE OF EDUCATIONAL ACTIVITIES PROVIDED FOR HILL TRIBE PEOPLE
OF THE HILL AREAS EDUCATION PROJECT FROM THE VIEW OF THE
SUPERVISOR, TEACHERS, AND KAREN TRIBE STUDENTS AT
MAE SAWANNOI VILLAGE, CHANGWAT MAE HONG SON

Miss Chinda Tanmakun

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพการจักษุกิจกรรมทางการศึกษาสำหรับชาวเขาของโครงการ
การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา ตามความคิดเห็นของครูนิเทศก์ ครูผู้สอน
และนักศึกษาเผ่ากะเหรี่ยง กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย

นางสาวจินดา คันมะขัน

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์
อาจารย์ นุญสม นาวานุเคราะห์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สรชัย พิศาลบุตร)
รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ นุญสม นาวานุเคราะห์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อุ่นคำ นพคุณ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพการ จักกิจกรรมทางการ ศึกษาสำหรับชาวเขาของโครงการ
ศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา ตามความคิด เห็นของครูนิเทศก์
ครูผู้สอน และนักศึกษาชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อนิติกร นางสาวจินดา กันมะชั้น

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์
 อาจารย์ บุญสม นาวานุเคราะห์

ภาควิชา วิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

การ วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพกิจกรรมทางการ ศึกษาสำหรับชาวเขา
ในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย จังหวัด-
แม่ฮ่องสอน ตามความคิด เห็นของ ครูนิเทศก์ ครูผู้สอนและนักศึกษานักในต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
บ้านหลักสูตร บ้านการเวียงการสอน บ้านสี่อการเวียง บ้านการวัดและการประเมินผล
บ้านบริการชุมชน และพัฒนาชุมชน กลุ่มประชากรในการวิจัยได้แก่ครูนิเทศก์ ครูผู้สอนและ
นักศึกษาศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งประกอบด้วย
หมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย บ้านแม่สวรรค์หลวงเหนือ บ้านแม่สวรรค์หลวงใต้ บ้านแม่ริคน้อย
บ้านแม่ริคป่แก่ บ้านป่าจี้ บ้านแม่สะดี บ้านแม่ชุน จำนวนทั้งสิ้น 115 คน ทำการเก็บรวบรวม
ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าที่
ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูนิเทศก์ ครูผู้สอน และนักศึกษามีความคิด เห็นว่าศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชน
ในเขตภูเขา กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถจักกิจกรรมทางการ ศึกษา
ในต่าง ๆ ดังกล่าวมาข้างต้นอยู่ในเกณฑ์

2. ครูนิเทศก์ ครูผู้สอน และนักศึกษามีความคาดหวังค่อนข้างสูงต่อการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวคือมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์อยากให้เป็นไปและอยากให้เป็นไปอย่างยิ่ง

3. ครูนิเทศก์ ครูผู้สอน และนักศึกษาต่างให้คะแนนในระดับที่ใกล้เคียงกันต่อการจัดกิจกรรมทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะครูผู้สอนและนักศึกษา ซึ่งมีการนำคะแนนมาเปรียบเทียบกัน ด้วยการทดสอบค่าที่พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ด้าน

4. ครูนิเทศก์ ครูผู้สอน และนักศึกษาต่างให้คะแนนในระดับที่ใกล้เคียงกันต่อความคาดหวังในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาด้านต่าง ๆ ของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะครูผู้สอนและนักศึกษา ซึ่งมีการนำคะแนนมาเปรียบเทียบกัน ด้วยการทดสอบค่าที่พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ด้าน

5. ทั้งครูนิเทศก์และครูผู้สอนต่างมีความคิดเห็นว่าศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา กลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถจัดกิจกรรมทางการศึกษาได้ไม่แตกต่างจากความคาดหวังในทุก ๆ ด้าน สำหรับนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นระหว่างการจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่เป็นจริงและที่คาดหวัง โดยการทดสอบค่าที่ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ด้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The State of Educational Activities provided for
Hill Tribe People of the Hill Areas Education
Project from the view of the Supervisor
teachers, and Karen tribe students at Mae
Sawannoi Village, Changwat Mae Hong Son

Name Miss Chinda Tanmakun

Thesis Advisors Instructor Taweewat Pitayanon , Ph.D.
Boonsom Navanukroh

Department Educational Research

Academic Year 1985

ABSTRACT

The purpose of this research was to study The state of Educational Activity Provided for Hill tribe People of the Hill Areas Education Project from the viewpoint of the Administrator, teachers, and Karen tribe students at Mae Sawannoi Village, Mae Hongson in relation to curriculum, teaching and learning, learning materials, measurement and evaluation, and community services and development. The populations were supervisor teachers and Karen students in 8 villages of the Hill Areas Education Project namely, Ban Mae Sawannoi, North Ban Mae Sawanluang, South Ban Mae Sawanluang Ban Mae Ridnoi, Ban Mae Rid Pa Kae, Ban Pa Ji, Ban Mae Salee, Ban Mae Kanun. Questionnaires were designed to collect data, percentage, mean, standard deviation, and t-test were employed to analyze data.

The reserch findings were as the followings :

1. Supervisor, teachers and students perceived that

The Hill areas Education project at Mae Sawannoi village Mae Hongson could manage the educational activities very well on all aspects mentioned above .

2. Supervisor, teachers and students had rather high expectation for the Educational Activities of the Hill areas Educational Project at Mae Sawannoi Village Mae Hong Son .

3. The perception on the actual Educational Activities on all aspects among teachers and students were not different significantly. The comparison of means among Supervisor teachers and students were closed to one another

4. The perception on the expected Educational Activities on all aspects among teachers and students were not different significantly. The comparison of means among Supervisor teachers and students were closed to one another

5. The perception between the actual and expected Educational Activities of supervisor, teachers were not different significantly on all aspects. But, among the students, the comparisons showed the significant difference on all aspects

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ มุณเฑาะว์ นาวานุเคราะห์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดการทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ทั้งรายนามที่ปรากฏในตอนท้ายของเล่มที่กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม และขอขอบคุณคุณสุพิศรา ยั่งยืนยง ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ของโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา

นอกจากนี้ขอขอบคุณ คุณนาคร มุญระ หัวหน้าเขตปฏิบัติการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจชาวเขา อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน คุณครูของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขากลุ่มหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อยทุก ๆ ท่าน ตลอดจากผู้ช่วยวิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ท้ายสุดนี้ขอขอบคุณ คุณทวีชัย อัจฉริยะแพศว์กุล ในการจัดพิมพ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาข้างต้น จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จินดา ตันมะขัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
ความเป็นมาของชาวเขาในประเทศไทย	9
ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	11
นโยบายและการดำเนินงานเกี่ยวกับชาวเขา	16
การพัฒนาชาวเขาค้นทางการศึกษา	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
วิธีดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	90
สรุปผลการวิจัย	91
อภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	116
ประวัติผู้เขียน	126

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลส่วนตัวของครูนิเทศก์และครูผู้สอน	45
2	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามเพศ	46
3	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามวัย	46
4	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามสถานภาพสมรส	47
5	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระยะเวลาที่เรียน	47
6	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามสาเหตุการเรียน	48
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงค่านหลักสูตรของครูผู้สอน และนักศึกษา ในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	49
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงค่านบุคลากรของ ครูผู้สอน และนักศึกษา ในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	53
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงค่านการเรียนการสอนของ ครูผู้สอน และนักศึกษาในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	56
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงค่านสื่อการเรียนของ ครูผู้สอน และ นักศึกษาในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	59
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงค่านการนิเทศและประเมินผลของ ครู- ผู้สอน และนักศึกษาในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา..	62

12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงในค่านับบริการชุมชนและพัฒนาชุมชนของ ครูผู้สอนและนักศึกษาในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา...	64
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงของครูนิเทศก์ ครูผู้สอนและนักศึกษาในโครงการ ศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	66
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอน ที่คาดหวังค่านับหลักสูตรของ ครูผู้สอน และนักศึกษา ในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	68
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่คาดหวังค่านับบุคลากรของ ครูผู้สอน และนักศึกษา ในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	71
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่คาดหวังค่านับการเรียนการสอนของ ครูผู้สอน และ นักศึกษาในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	74
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่คาดหวังค่านับสื่อการเรียนของ ครูผู้สอน และ นักศึกษา - ในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	77
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่คาดหวังค่านับการนิเทศและประเมินผลของ ครู- ผู้สอน และนักศึกษาในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา...	80
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่คาดหวังค่านับบริการชุมชนและพัฒนาชุมชนของ ครู- ผู้สอน และนักศึกษาในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา...	82

20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่คาดหวังของครูนิเทศก์ครูผู้สอนและนักศึกษาในโครงการ ศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	84
21	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงและ ที่คาดหวังในแต่ละด้านของครูผู้สอน	86
22	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงและ ที่คาดหวังในแต่ละด้านของนักศึกษา	87
23	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่เป็นจริงใน แต่ละด้านระหว่างกลุ่มของครูผู้สอนและนักศึกษา	88
24	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่คาดหวัง ในแต่ละด้านระหว่างกลุ่มของครูผู้สอนและนักศึกษา	89

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย